

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT

DIREKTORAT ZA NOTRANJI TRG

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 35 64

E: gp.mgts@gov.si

www.mgts.gov.si

Skupnost občin Slovenije

info@skupnostobcin.si

Združenje občin Slovenije

info@zdruzenjeobcin.si

Združenje mestnih občin Slovenije

zmos@koper.si

Številka: 007-41/2024-9

Datum: 6.3.2024

Zadeva: Prodaja blaga zunaj prodajaln – informacija in pobuda za ureditev področja v občinskih predpisih skladno s 6. členom Zakona o trgovini

Spoštovani,

v preteklem letu je Medresorska delovna skupina za preprečevanje goljufivih in zavajajočih praks v Republiki Sloveniji na področju agroživilske verige (v nadaljevanju: delovna skupina) med drugim z različnih zornih kotov obravnavala problematiko prodaje sadja in zelenjave na stojnicah. Pri tem je bilo ugotovljeno, da imajo le redke slovenske občine sprejete predpise, ki bi urejali področje prodaje blaga zunaj prodajaln na njihovih območjih.

Na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport (v nadaljevanju: ministrstvo) smo zato na pobudo navedene delovne skupine, kot pristojni za področje trgovine, pripravili informacijo o prodaji zunaj prodajaln kot jo urejata Zakon o trgovini in Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti, v sodelovanju z Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin pa so bile pripravljene tudi zahteve, ki veljajo na področju varnosti oz. higiene živil za premične aličasne obrate.

Na ministrstvu v želji po večji preglednosti nad izvajanjem gospodarskih aktivnosti, obenem pa tudi zagotavljanja cestne varnosti, varstva okolja ter spoštovanja pravic potrošnikov, občine pozivamo, da v svojih predpisih uredijo področje prodaje zunaj prodajaln skladno s pristojnostnimi, ki jih določa Zakon o trgovini. Hkrati obveščamo, da bo ministrstvo v letošnjem letu pričelo s pregledom sprejetih aktov na tem področju.

Za sodelovanje pri seznanitvi občin z vsebino priloženih informacij, se vam zahvaljujemo.

Lep pozdrav.

mag. Karla Pinter
generalna direktorica

Priloga:

- Prodaja blaga zunaj prodajaln – načini prodaje, določitev prostora in soglasje lastnika/ upravljavca prostora ter pravila, ki urejajo varnost živil pri prodaji na premičnih stojnicah

Priloga

Prodaja blaga zunaj prodajaln – načini prodaje, določitev prostora in soglasje lastnika/ upravljavca prostora ter pravila, ki urejajo varnost živil pri prodaji na premičnih stojnicah

Trgovinska dejavnost se skladno z Zakonom o trgovini (Uradni list RS, št. 24/08, 47/15, 139/20 in 161/22) lahko opravlja v prodajalni ali zunaj nje. Prodaja blaga zunaj prodajaln se opravlja s potujočo prodajalno, na premični stojnici, s prodajnim avtomatom, od vrat do vrat, na daljavo in na tržnici.

Različne načine prodaje zunaj prodajaln opredeljuje Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti (Uradni list RS, št. 37/09), in sicer:

- potujoča prodajalna predstavlja prodajo iz vozila, ki je prirejeno tako, da omogoča prodajo blaga;
- za premično stojnico se šteje mizi podobna priprava, ki omogoča prodajo blaga;
- za prodajni avtomat se šteje tehnična naprava, ki omogoča prodajo blaga brez človekovega sodelovanja;
- tržnica je posebej organiziran in urejen poslovni prostor, ki omogoča prodajo blaga na odprtem ali v zaprtem tržnem prostoru. Tržnica mora imeti tržni red, ki ga določi upravljavec in potrdi pristojni organ lokalne skupnosti. Tržnica mora imeti na vidnem mestu tržni red z urnikom obratovalnega časa.

Načina prodaje blaga na daljavo ter prodaje od vrat do vrat Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti natančneje ne določa, opredeljuje ju Zakonu o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 130/22);

Poleg navedenih načinov prodaje, se za prodajo blaga zunaj prodajaln šteje tudi prodaja blaga na prireditvah (sejmih, shodih in podobno).

Določitev prostora s strani samoupravne lokalne skupnosti in soglasje lastnika ali upravljalca prostora

Skladno s 6. členom Zakona o trgovini mora trgovec za prodajo blaga na **premičnih stojnicah, prodajo s prodajnimi avtomati in potujočo prodajalno** pridobiti pisno soglasje lastnika ali pooblaščenega upravljalca prostora, na katerem se blago prodaja. V pisnem soglasju morata biti določena prostor in časovni termin prodaje blaga. Lokalna skupnost v svojem aktu določi prostor, kjer se blago lahko prodaja na tak način.

Na podlagi Zakona o trgovini je torej pristojnost samoupravne lokalne skupnosti, da v zvezi s prodajo zunaj prodajaln na premičnih stojnicah, prodajnimi avtomati in potujočo prodajalno s splošnim ali individualnim aktom **določi površino (v javni oz. v zasebni lasti), kjer se lahko blago prodaja zunaj prodajaln**, v primeru uporabe javnih površin pa tudi, **da izda soglasje za prodajo zunaj prodajaln**, v katerem opredeli tudi prostor in časovni termin prodaje blaga. Akta, s katerim mora samoupravna lokalna skupnost opredeliti prostor, kjer se blago lahko prodaja na ta način in kateri organ izda takšen akt, zakon ne določa, temveč to prepušča njeni avtonomiji.

Iz že sprejetih splošnih aktov posameznih občin je razvidno, da v njih največkrat niso določene površine, na katerih se lahko blago prodaja zunaj prodajaln, temveč pogoji za tovrstno prodajo. O tem, ali je dovoljeno prodajati blago zunaj prodajaln na predlagani površini, nato občina na podlagi vloge trgovca odloči z individualnim aktom. V vlogi trgovec, poleg svojih podatkov, običajno navede tudi način prodaje blaga, vrsto blaga, ki bo predmet prodaje, opredeli lokacijo ter velikost površine na kateri bo potekala prodaja ter časovno obdobje prodaje ipd. V primeru, da prodajalec ni lastnik zemljišča, na katerem bo potekala prodaja, vloži priloži tudi soglasje lastnika zemljišča ali pogodbo, iz katere izhaja upravičenost prodajalca do določenega zemljišča za namen prodaje. V odlokih so določeni tudi razlogi, zaradi katerih lahko občina odloči, da prodaja na določeni površini ni dovoljena.

Poleg navedenega sprejeti odloki občin vsebujejo določbe o obveznostih prodajalca, kot na primer vzdrževanje reda in čistoče na prodajni površini, odstranjevanje prazne embalaže in drugih odpadkov s prodajne površine, odstranitev opreme, blaga in odpadkov po koncu prodaje ter povrnitev prodajne površine v prejšnje stanje. Med obveznosti trgovca sodijo tudi obveznosti, ki izhajajo iz Pravilnika o minimalnih tehničnih pogojih za opravljanje trgovinske dejavnosti, in sicer: meriti in tehtati blago z merili, ki so predpisana ali pa običajna za merjenje določene vrste blaga, izobesiti napis z navedbo firme in sedežem trgovca na vidnem mestu ter enako izobesiti tudi obratovalni čas premične stojnice. Skladno z Zakonom o varstvu potrošnikov mora trgovec na stojnici tudi vidno označiti ceno blaga.

Na podlagi opravljenih inšpekcijskih pregledov Tržnega inšpektorata RS, ki je pristojen za nadzor nad določbami Zakona o trgovini, je bilo ugotovljeno, da so bile v preteklem letu kršitve najpogosteje povezane s prodajo na stojnicah brez ustreznega soglasja ali pa trgovci niso razpolagali s podatki o stanju blaga.

Zahteve, ki veljajo na področju varnosti oz. higiene živil

Evropska uredba št. 852/2004 o higieni živil v prilogi II, poglavje III **določa tudi pravila za premične oz. začasne obrate**. Glede na določila navedene Uredbe mora prodaja ob cestah potekati na način, da:

- je prodajno mesto/premična stojnica nameščena in izdelana tako, da se prepreči tveganje za kontaminacijo (npr. preko živali, škodljivcev, neutrjene podlage (pesek, zemlja) – prašenje, bližina prometne ceste);
- so zagotovljeni ustrezni pogoji za vzdrževanje primerne osebne higiene (pripomočki za higienizacijo rok kot npr. dezinfekcijski robčki ali voda/milo/brisače za enkratno uporabo) ter uporaba sanitarnih prostorov (npr. pogodba z bližnjim objektom, kjer je sanitarije možno uporabljati ves čas obratovanja stojnice ali premične sanitarije);
- se površine, ki so v stiku s hrano, vzdržuje v dobrem stanju (neoporečne), kar pomeni, da se morajo enostavno čistiti in po potrebi razkuževati. To zahteva uporabo gladkih, pralnih, na korozijo odpornih in netoksičnih materialov, razen če nosilec živilske dejavnosti pristojnim organom dokaže, da so drugi uporabljeni materiali ustrezni;
- je zagotovljeno ustrezno čiščenje in, kadar je to potrebno, tudi razkuževanje delovnih pripomočkov in opreme (npr. v primeru površin za rezanje večjih plodov – lubenice, melone);
- je zagotovljeno higiensko čiščenje živil, kadar se to opravlja kot del živilske dejavnosti v premičnem obratu: zagotovljena je ustrezna oskrba z vročo oz. hladno pitno vodo; možna je strežba z uporabo pripomočkov (rokavica, vrečka) za sadje in zelenjavo, ki se prodaja v razsutem stanju (npr. češnje);
- je zagotovljena ustrezna ureditev oz. zmogljivosti za higiensko shranjevanje in odstranjevanje nevarnih oz. neužitnih snovi in odpadkov (v tekočem ali trdnem stanju);
- se živila namestijo na način, ki preprečuje tveganje kontaminacije na prodajnem mestu;
- se sadje in zelenjava označi z obveznimi podatki iz 6. člena Izvedbene Uredbe Komisije (EU) št. 543/2011; in sicer državo porekla (z navedbo celega imena) za skupine sadja in zelenjave, za katere veljajo splošni tržni standardi ter državo porekla in kakovostni razred ter sorto ali komercialni tip, kadar je to zahtevano s posebnim tržnim standardom (agrumi, jabolka, hruške, namizno grozdje, jagode, kivi, breskve/nectarine, paradižnik, paprika solata in kodrolistna/širokolistna endivja). Podatki morajo biti drobno vidni, čitljivi in jasni;
- so zagotovljeni podatki o sledljivosti sadja in zelenjave v prometu v skladu z določili 18. člena Uredbe (ES) št. 178/2002.

Nadzor na področju varnosti oz. higiene živil izvajajo inšpektorji Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Smiselno je, da se zahteve navedene zakonodaje upošteva pri pripravi občinskih predpisov oz. pri izdaji soglasij za prodajo živil na stojnicah izven organiziranih tržnic.

